CSC - Customer Service Center (helpdesk)

CSC - silne orientovana na zakaznika a podporovana specializovanymi jednotkami kvalifikovani agenti resi pozadavky od zakazniku pres e-mail, web, telefon vetsina pozadavku je vyresena na helpdesku pozadavky se dokumentuji v "ticketovacim systemu" - e-ESM telefon: nejvyssi pocet hovoru je kolem 10. hodiny e-mail: nevyhoda - nemusi obsahovat vsechny klicove informace system mereni:

- Average Speed of Answer (ASA) jak dlouho zakaznik ceka na lince (10, 30, 60 s)
- Service Level procentualni splneni ASA; meri se v procentech. napr: 90 % = 90 % hororu prijmutu v rozmezi x sekund
- Abandonment Rate meri procentualni zastoupeni zavesenych hovoru
- Fixed Rate procentualni zastoupeni vyresenych pozadavku rovnou na CSC

komplexni balik nastroju pro CSC:

- staffing module rizeni casoveho planu pritomnosti agentu, planovani dovolenych,...
- telephony module jadro CSC, telefonni systemy monitoruji aktivity na lince, nahravaji hovory
- call handling module dokumentace pozadavku v ticketovacim systemu
- reporting module automatizovane nastroje na mereni kvality CSC

IS/IT outsourcing services

druhy utoku na pocitacovy system: socialni inzenyrstvi, lidska chyba, backdoors, exploits, DoS utoky

Bezpecnost - jak se branit?

- vzdelavani osob, informovani zakaznika, varovani pred aktualnimi hrozbami
- nastaveni uzivatelskych roli a pristupovych prav
- OS, programy firewall, antivir, ...
- pravidelna aktualizace OS, SW, antiviru + databaze uzivatelskych roli
- dodrzovani zasad hesla, !socialni inzenyrstvi
- aktivni kotrolou monitoring, ethical hacking

Autentizace - proces overeni (a tim i ustaveni) identity (s pozadovanou mirou zaruky). Autorizace - udeleni urcitych prav a urceni povolenych aktivit. Autentizace

uzivatel-system autentizace

- Ověření identity uživatele
- Hesla musí splňovat předepsaná pravidla
- Vícekrát použitelná hesla musí být chráněna
- Autentizacni Tokeny musí být chráněny

system-system autentizace

• Lze užít neexpirující hesla

Autorizace - pristup musi byt autorizovan s ohledem na skutecne potreby - nezbytne nutne prava

pri prihlaseni do vnitrni site musi byt zobrazeno varovani a pouceni

pozadavky zalohovani:

- zalohy musi byt chraneny pred zneuzitim
- odolnost vuci chybam behem zalohovani/obnovy
- organizace ulozenych dat

typy zaloh - uplna, rozdilova, inkrementalni (prirustkova) zaloha na diskova (desitky TB, vysoka dostupnost) ci paskova (tisice TB) media RAID - stripping (casti dat ukladany rovnomerne po vice discich), mirroring (identicky ukladana na vice disku zaroven), parita (dodatecna data pro obnovu) typy RAID

- 0 pouze stripping vysoka rychlost zapisu a cteni, bez ochrany
- 1 mirroring spolehlive, polovicni objem pole, vysoka rychlost cteni
- 2, 3, 4 parita pro opravna data vycleneny disky, ne tak vykonne
- 5, 6 parita na cast disku uklada cizi opravna data, (6 pouziva dva ruzne paritni alg.)

UPS - online (zarizeni je stale napajeno z ups) vs. offline Clusters

- high-availability clusters zajisteny nepretrzite sluzby
- load balancing rozlozeni zateze mezi vice uzlu
- computational clusters ziskani vysokeho vypocetniho vykonu

NAS (Network-attached storage) - diskove pole na siti SAN (Storage Area Network) - datova sit urcena pro pripojeni externich zarizeni k serveru

Auditing - zaznam o pristupu k chraneny zdrojum (soubory, prihlaseni, spusteni aplikaci, ...), zaznamy o auditu je potreba uchovavat desitky dni

transakce - nejmensi jednotka proveditelne prace (atomicita, konzistence, izolace, trvanlivost)

Follow the sun - predavani ukolu mezi centry v zavislosti na denni dobe

Mainframe services

ve slidech je tuna obrazku jak vypada a z ceho se sklada mainframe mozne vytvorit az 60 logickych serveru nebo tisice pomoci sw virtualizace - procesory mohou byt vyhrazeny nebo sdileny

OS - z/OS (zakladni nativni OS), z/VM (virtual machine), TPF (podpora masivniho transakcniho zpracovani), Linux

koncept z/OS

- on demand pridelovani zdroju
- velky pocet uzivatelu
- zamereni na I/O operace
- robustnost, spolehlivost, bezpecnost

Sysplex - propojeni vice mainframu z duvodu: zalohovani, sdileni zdroju a pameti, odolnosti proti vypadkum

Produkty DBDC (database data control): DB2 UDB (relacni database), IMS (transakcni

management system), CICS (transakcni server), Websphere

Bezpecnost dat - fyzicka (real-time synchronizace dat systemu na ruznych mistech) a systemova (security produkt)

mainframe je vhodny pro operace s velkymi objemy dat, pristup mnoha uzivatelu najednou, zpracovavani mnoha transakci najednou => banky, hosting, datacentra

IT Service Management a ITIL

orientace na odberatele poskytovat pozadovane sluzby pri optimalnich nakladech

Definice procesů, které by měly být v podniku zavedeny za účelem zajištění trvale kvalitní dodávky IT služeb při vynaložení optimálních nákladů.

ITIL - IT Infrastructure Library - zalozeny na best practice, predstavuje jeden z moznych pristupu k rizeni IT sluzeb

ITIL Service Support procesy:

- service desk koordinace a rizeni, eskalace na 2nd level supprt; zvyseni produktivity
- configuration management odpovida za vedeni a udrzbu konfiguracni DB; analyza dopadu a zmen bezpecne a efektivne
- incident management detekce incidentu a zajistuje ze dodavane sluzby jsou v kvalite dohotnute v SLA
- problem management zabranit opakovani incidentu a zvysit stabilitu infrastruktury
- change management minimalizace vzniku incidentu, zajistuje flexibilitu; vetsi produktivita zdroju
- release management hladky prubeh nasazeni novych verzi HW a SW

ITIL Service Delivery procesy:

- servicel level management zlepsovani kvality IT sluzeb; pozitivni vztah mezi IT a jeho zakazniky
- capacity managemet kapacity odpovidajici soucasnym a budoucim potrebam firmy, rovnovaha mezi kapacitou a naklady
- availability management planovani, mereni a sledovani dostupnosti IT sluzeb
- IT service continuity management obnova funkcnosti ICT infrastruktury po vaznem vypadku
- financial management for IT services nakladove efektivni spravcovstvi IT majetku a sluzeb, sestavovani ICT rozpoctu

Service Oriented Architecture (SOA)

- koncept založený na volně vázaných, obchodně zaměřených, sdílených a opakovaně použitelných službách (modulech)
- definuje zakladni pravidla jak navrhovat distribuovane systemy
- komunikace mezi sluzbami je typicky asynchroni
- prinosy: flexibilni propojeni aplikaci a rizeni procesu v nich, monitoring prubehu celeho zivotniho cyklu

Outsourcing Infrastructure Solutions (OIS)

asset - SW nebo HW, ktere ma financni hodnotu a je po dobu sveho zivotniho cyklu monitorovano a spravovano

asset management - sledovani a uprava dat o majetku od porizeni po likvidaci asset management activities - Order -> Procurement -> Installation -> IMAC (Install-Move-

order management - zpracovani a kontrola objednavek, reseni reklamaci; lokalni vs. globalni reseni (centralizace a standardizace)

zakladni cinnosti order managementu - zpracovani objednavek, reklamace catalogue management - sprava katalogu

stock management - sledovani skladovych zasob, koordinace pozadavku; cilem je zkraceni dodacich lhut

Server System Operation (SSO) + Desktop Client Support (DCS)

SSO = vzdalena sprava zakaznickych serveru, dat, aplikaci a monitoring serveru

DCS = sprava koncovych stanic - koordinace instalaci a provadeni zmen

SSO 1st level - batch monitoring + jednoduche opravne akce; command centrum 24/7, slozitejsi problemy predany 2nd levelu

2nd level - reseni komplexnich problemu, specializace na jednoho zakaznika

Tivoli - sada nastroju pro monitorovani siti, OS, SW, HW, ...

SMU - System monitoring utility - procesy monitorujici OS, HW, ...

MAM - Message and alert management - rozhrani pro monitoring alertu

OSS - On Site Support - "vzdalene ruce"

Add-Change) -> Decommision

IDC - zakaznicka centra IBM pro outsourcing sluzeb a vzdalene spravy systemu

iSeries - vyhody: LIC (Licenced Internal Code), skalovatelnost, spolehlivost, otevrenost (*nix, windows), nativni podpora Javy a DB2, bezpecnost

Management and reporting of IT services

IDC – standardizace poskytovaných služeb a technologií, dodávaných definovanými kompetencemi, umístěnými na centralizovaném místě.

CSO - Customer Service Operation

poslani CSO - kontrolo, rizeni a podpora procesu probihajicich v ramci IBM TOTALNIBLBOST

Network Services

Shared network infrastructure (SNI) bezpecny zpusob jak se z IBM dostat do vnitrni site zakaznika

vyhody - standardni reseni pro IBM, bezpecnost, snizeni nakladu nevyhody - obrovske naroky na bezpecnost, muze byt omezeno zakonem NOC - network operation center

IS/IT outsourcing services

sluzba = platba za vykon/ukon; nehmotny vystup, tezko kvalifikovatelna a meritelna outsourcing = outside resource using, smluvni vztah pro preneseni odpovednosti za neco na externi zdroje, delegace nekterych cinnosti na specializovanou organizaci varianty outsourcingu

- personalni poskytovani sluzeb a personalu
- komplexni poskytovani sluzeb, personalu a vsech prostredku
- castecny sluzby, personal a cast prostredku
- outsourcing business procesu poskytovani sluzeb

vyhody outsourcingu - ekonomicke, personalni, administrativni

- SLA Service Level Agreement dohoda o urovni poskytovanych sluzeb
  - zakladni specifikace a podminky popis sluzeb, metriky a platba
  - tvrde metriky odezva, dostupnost
  - mekke metriky kvalitativni hodnoceni